

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR PRE SYSTÉMOVÉ RIZIKÁ

ODPORÚČANIE EURÓPSKEHO VÝBORU PRE SYSTÉMOVÉ RIZIKÁ

z 27. mája 2020

o monitorovaní dôsledkov pre finančnú stabilitu, ktoré vyplývajú z dlhových moratórií, systémov verejných záruk a iných opatrení fiškálnej povahy, ktoré boli prijaté na ochranu reálnej ekonomiky s cieľom reagovať na pandémiu COVID-19

(ESRB/2020/8)

(2020/C 249/01)

GENERÁLNA RADA EURÓPSKEHO VÝBORU PRE SYSTÉMOVÉ RIZIKÁ,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1092/2010 z 24. novembra 2010 o makroprudenciálnom dohľade Európskej únie nad finančným systémom a o zriadení Európskeho výboru pre systémové riziká ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 3 ods. 2 písm. b), d) a f) a články 16 až 18,

so zreteľom na rozhodnutie Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2011/1 z 20. januára 2011, ktorým sa prijíma rokovací poriadok Európskeho výboru pre systémové riziká ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 15 ods. 3 písm. e) a články 18 až 20,

keďže:

- (1) Vypuknutie pandémie spôsobenej koronavírusom (COVID-19) a následné presadzovanie opatrení na zamedzenie jeho šírenia predstavujú pre európske ekonomiky závažný šok. Členské štáty zavádzajú dlhové moratóriá a systémy verejných záruk a iné opatrenia fiškálnej povahy s cieľom chrániť nefinančné korporácie a domácnosti pred účinkami pandémie. Tieto opatrenia sa síce zameriavajú na nefinančný sektor, avšak aj tak z nich plynú dôsledky pre finančnú stabilitu.
- (2) Účinnosť týchto opatrení z hľadiska zachovania finančnej stability bude závisieť od ich rozsahu a od ich koncepčných prvkov. Tieto opatrenia je potrebné na vnútroštátnej úrovni pozorne monitorovať, aby sa mohli včas upraviť s využitím flexibility, ktorú poskytuje dočasný rámec Únie pre štátnu pomoc na podporu hospodárstva v súvislosti s nákazou COVID19 ⁽³⁾.
- (3) Vzhľadom na vysokú mieru integrácie ekonomík členských štátov budú mať rozličné opatrenia implementované jedným členským štátom dosah na iné členské štáty, ktorý môže byť pozitívny alebo negatívny. Tento dosah by sa mal zohľadniť v komplexnom hodnotení dôsledkov pre finančnú stabilitu v rámci celej Únie, ktoré vyplývajú z opatrení prijatých vnútroštátnymi orgánmi na ochranu reálnej ekonomiky s cieľom reagovať na pandémiu COVID-19.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 1

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 58, 24.2.2011, s. 4

⁽³⁾ Oznámenie Komisie – Dočasný rámec pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v súčasnej situácii spôsobenej nákazou COVID-19 (2020/C 91 I/01) (Ú. v. EÚ C 91 I, 20.3.2020, s. 1) a súvisiace dokumenty týkajúce sa pravidiel štátnej pomoci a koronavírusu dostupné na https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/covid_19.html.

- (4) Aby boli vnútroštátne opatrenia na zabezpečenie finančnej stability účinné, je potrebné dôkladné monitorovanie a spolupráca medzi vnútroštátnymi orgánmi makroprudenciálneho dohľadu a vnútroštátnymi fiškálnymi orgánmi a orgánmi dohľadu v závislosti od ich príslušných právomocí. Európsky výbor pre systémové riziká (ESRB) zaslal 14. mája 2020 vnútroštátnym fiškálnym orgánom v Únii list, v ktorom povzbudil k tomu, aby sa od skorého štádia viedol medzi príslušnými orgánmi na vnútroštátnej úrovni zintenzívnený dialóg (*).
- (5) ESRB zodpovedá za makroprudenciálny dohľad nad finančným systémom v rámci Únie a prispieva k zmierňovaniu a predchádzaniu systémových rizík. ESRB má na tento účel v úmysle monitorovať dôsledky pre finančnú stabilitu v Únii, ktoré vyplývajú z vnútroštátnych opatrení zavedených na ochranu reálnej ekonomiky s cieľom reagovať na pandémiu COVID-19 a pravidelne o týchto dôsledkoch diskutovať. ESRB má v úmysle zamerať sa najmä na cezhraničné a medziodvetvové dôsledky. Toto monitorovanie by malo trvať len dovtedy, kým existuje potenciálny vplyv týchto opatrení na finančnú stabilitu v Únii.
- (6) Monitorovanie dôsledkov takýchto opatrení na stabilitu v rámci celej Únie si bude vyžadovať, aby makroprudenciálne orgány vykazovali relevantné informácie zhromaždené na vnútroštátnej úrovni. Žiadosti ESRB o relevantné informácie od týchto orgánov by mali zohľadňovať zásadu proporcionality a predísť duplicitu požiadaviek na vykazovanie tak, že sa zamerajú na informácie, ktoré nie sú k dispozícii z iných zdrojov.
- (7) ESRB má v úmysle doplniť a posilniť monitorovanie a hodnotenie, ktoré sa vykonáva na vnútroštátnej úrovni. Cieľom ESRB je podporovať výmenu skúseností a včasnú identifikáciu cezhraničných a medziodvetvových problémov. V neskoršom štádiu zaujme ESRB tiež zaujme koordinované stanovisko k prístupom na postupné ukončenie opatrení. Na tieto účely má ESRB v úmysle zriadiť komunikačný kanál na sprostredkovanie spätnej väzby, aby sa umožnila výmena informácií medzi vykazujúcimi orgánmi.
- (8) Toto odporúčanie nevytvára nové požiadavky na vykazovanie pre odvetvie finančných služieb. ESRB by mal pri získavaní informácií vychádzať z informácií vykázaných vnútroštátnymi makroprudenciálnymi orgánmi, ktoré boli zhromaždené na účely ich vnútroštátneho monitorovania, ktoré by zas mali vychádzať z vykazovania vnútroštátnych fiškálnych orgánov a vládnych agentúr zapojených do vykonávania opatrení. ESRB by takisto mal vychádzať z údajov, ktoré zhromaždili jeho členské inštitúcie, najmä Európsky orgán pre bankovníctvo, Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov, Európska centrálna banka a Jednotná rada pre riešenie krízových situácií.
- (9) Týmto odporúčaním nie sú dotknuté právomoci centrálnych bánk v Únii v oblasti menovej politiky.
- (10) Odporúčania ESRB sa uverejňujú po tom, ako boli adresáti informovaní o zámere uverejniť ich, a po tom, čo generálna rada oboznámila Radu Európskej únie so svojim zámerom vydať odporúčanie a umožnilo sa jej reagovať,

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

ODDIEL 1

ODPORÚČANIA

Odporúčanie A – Vnútroštátne monitorovanie dôsledkov pre finančnú stabilitu, ktoré vyplývajú z opatrení prijatých na ochranu reálnej ekonomiky s cieľom reagovať na pandémiu COVID-19

Vnútroštátnym makroprudenciálnym orgánom sa odporúča, aby monitorovali a hodnotili dôsledky pre finančnú stabilitu, ktoré vyplývajú z opatrení prijatých v súvislosti s COVID-19, ako sú dlhové moratóriá, systémy verejných záruk a iné opatrenia fiškálnej povahy, ktoré prijali ich členské štáty na ochranu reálnej ekonomiky. Na tento účel sa odporúča, aby vnútroštátne makroprudenciálne orgány monitorovali koncepčné prvky a využitie týchto opatrení, ako aj možné dôsledky pre finančnú stabilitu, a to pomocou kľúčových ukazovateľov, ako sú napríklad:

(*) Pozri list predsedu ESRB zo 14. mája 2020 predsedovi a členom Rady pre hospodárske a finančné záležitosti, ktorý je k dispozícii na adrese:
https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/other/esrb.letter200514_ESRB_work_on_implications_to_protect_the_real_economy~e67a9f48ca.en.pdf

- a) Konceptné prvky a využitie opatrení: najmä objem; druhy finančnej podpory (ako napríklad dlhové moratóriá, záruky za úvery, zvýhodnené úvery alebo majetkové účasti); príjemcovia a podmienky oprávnenosti; trvanie; a informácie o využití opatrenia (napr. objem a počet prijatých a schválených žiadostí).
- b) Dôsledky pre finančnú stabilitu: najmä tok úverov do reálnej ekonomiky; likvidita; solventnosť a zadlženosť nefinančného sektora; a finančné zdravie finančných inštitúcií, vrátane pozorovaných a očakávaných trendov nespĺňaných úverov a schopnosť splniť požiadavky na likviditu a kapitálové požiadavky.

Odporúčanie B – Vykazovanie vnútroštátnymi makroprudenciálnymi orgánmi Európskemu výboru pre systémové riziká

Vnútroštátnym makroprudenciálnym orgánom sa odporúča, aby ESRB pravidelne vykazovali informácie, ktoré ESRB potrebuje na monitorovanie a hodnotenie dôsledkov pre finančnú stabilitu v Únii, ktoré vyplývajú z vnútroštátnych opatrení uvedených v odporúčaní A. Medzi vykazovanými informáciami by mali byť informácie potrebné na monitorovanie a hodnotenie cezhraničných a medziodvetvových dôsledkov, ktoré národné makroprudenciálne orgány získali od finančných inštitúcií prostredníctvom existujúcich režimov vykazovania, a akékoľvek ďalšie informácie poskytnuté fiškálnymi orgánmi a inými vládnymi agentúrami zapojenými do vykonávania týchto opatrení.

ODDIEL 2

IMPLEMENTÁCIA

1. Vymedzenie pojmov

Na účely tohto odporúčania sa uplatňuje toto pojmové vymedzenie:

- a) „vnútroštátny makroprudenciálny orgán“ je vnútroštátny orgán s cieľmi, opatreniami, úlohami, právomocami, nástrojmi, požiadavkami na zodpovednosť a inými charakteristickými znakmi stanovenými v odporúčaní Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2011/3⁽⁵⁾, alebo v prípade, že takýto orgán nebol zriadený, určený orgán podľa hlavy VII kapitoly 4 smernice Európskeho parlamentu a rady 2013/36/EÚ⁽⁶⁾ alebo článku 458 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 575/2013⁽⁷⁾.

2. Kritériá implementácie

1. Na implementáciu odporúčaní A a B sa uplatňuje nasledujúce kritérium:

- a) náležitá pozornosť by sa mala venovať zásade proporcionality s prihliadnutím na cieľ a obsah každého odporúčania.

2. Na implementáciu odporúčania B sa uplatňuje nasledujúce kritérium:

- a) Prvá správa by mala byť predložená do 31. júla 2020.

3. Vzory pre vykazovanie údajov

S cieľom zabezpečiť koordináciu vykazovania na základe odporúčania B uverejní ESRB príslušné vzory do 30. júna 2020.

⁽⁵⁾ Odporúčanie Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2011/3 z 22. decembra 2011 o makroprudenciálnom mandáte vnútroštátnych orgánov (Ú. v. EÚ C 41, 14.2.2012, s. 1).

⁽⁶⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

⁽⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

4. Lehoty na uskutočnenie nadväzujúcich krokov

Podľa článku 17 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1092/2010 sú adresáti povinní Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a ESRB oznámiť činnosti vykonané v nadväznosti na toto odporúčanie alebo náležite odôvodniť prípadnú nečinnosť. Oznámenia musia byť zaslané v súlade s nasledujúcimi lehotami.

1. Odporúčanie A

Adresáti sa vyzývajú, aby do 31. júla 2020 predložili Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a ESRB formulár o implementácii odporúčania A uvedený v prílohe.

2. Odporúčanie B

Adresáti sa vyzývajú, aby do 31. decembra 2020 predložili Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a ESRB formulár o implementácii odporúčania B uvedený v prílohe.

5. Zmeny odporúčania

Generálna rada rozhodne o tom, či sú potrebné zmeny tohto odporúčania. Takéto zmeny zahŕňajú najmä trvanie monitorovania a vykazovania v zmysle odporúčaní A a B.

6. Monitorovanie a hodnotenie

1. Generálna rada hodnotí podniknuté kroky a odôvodnenia oznámené adresátmi tohto odporúčania a v relevantných prípadoch môže rozhodnúť o tom, že toto odporúčanie nebolo zohľadnené a jeho adresát dostatočne neodôvodnil svoju nečinnosť.
2. Nebude sa uplatňovať metodika uvedená v príručke na posudzovanie súladu s odporúčaniami ESRB ⁽⁸⁾, v ktorej sa opisuje postup posudzovania súladu s odporúčaniami ESRB.

Vo Frankfurt nad Mohanom 27. mája 2020

Vedúci sekretariátu ESRB
v mene Generálnej rady ESRB
Francesco MAZZAFERRO

⁽⁸⁾ Handbook on the assessment of compliance with ESRB recommendations, apríl 2016, dostupná na adrese https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/recommendations/160502_handbook.en.pdf

Oznámenie o činnostiach vykonaných v nadväznosti na toto odporúčanie

1. Údaje o adresátovi

Odporúčanie	
Krajina adresáta	
Inštitúcia	
Meno a kontaktné údaje respondenta	
Dátum oznámenia	

2. Oznámenie o prijatých opatreniach

Odporúčanie	Dosiahli ste súlad s odporúčaním? (áno/nie/nevzťahuje sa)	Opis opatrení prijatých na zabezpečenie súladu	Odôvodnenie čiastočného súladu alebo nesúladu
Odporúčanie A			
Odporúčanie B			

3. Poznámky

1. Tento formulár sa používa na oznámenie podľa článku 17 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1092/2010.
2. Každý adresát by mal ESRB prostredníctvom sekretariátu ESRB poskytnúť vyplnený formulár, a to elektronicky prostredníctvom systému DARWIN uložením v príslušnom priečinku alebo e-mailom na adresu notifications@esrb.europa.eu. Sekretariát ESRB zabezpečí súhrnný prenos oznámení Európskemu parlamentu, Rade a Komisii.
3. Od adresátov sa očakáva, že poskytnú všetky relevantné informácie a dokumentáciu súvisiacu s implementáciou odporúčania a kritériami implementácie vrátane informácií o podstate podniknutých krokov a načasovaní prijatých opatrení.
4. Ak adresát dosiahol len čiastočný súlad s odporúčaním, mal by poskytnúť vyčerpávajúce vysvetlenie, v akom rozsahu súlad nedosiahol, ako aj ďalšie informácie týkajúce sa čiastočného súladu. Vo vysvetlení by sa mali presne uviesť relevantné časti odporúčania, pri ktorých adresáti nedosiahli súlad.